

آئین نامه تاسیس درمانگاه چند تخصصی درد

ماده ۱: (تعریف)

درمانگاه چند تخصصی درد (pain clinic) مرکزی است که به منظور ارائه خدمات تشخیصی ، درمانی سرپایی به بیماران با داشتن عارضه درد تاسیس می گردد.

ماده ۲: (هدف)

درمانگاه چند تخصصی درد توسط متخصصین روانپزشکی ، بیهوشی ، روماتولوژی، جراحی اعصاب، بیماری اعصاب ، طب فیزیکی و توانبخشی ، ارتوپدی و پزشک عمومی تشکیل گردیده و بیمار دارای درد مزمن یا حاد را بصورت انفرادی یا مشترک ویزیت نموده و جهت درمان وی برنامه خاصی را پیشنهاد می کنند که این درمان می تواند دارویی ، فیزیکی و یا روان کاوی باشد که تحت نظر متخصصین مربوطه در همان مرکز انجام خواهد شد.

تبصره: کلیه پزشکانی که دارای مدرک پایه MD می باشند نیز می توانند به شرط گذراندن دوره های آموزشی مورد تأیید معاونت آموزشی وزارت بهداشت اقدام به درمان درد در مطبهای خصوصی خود بنمایند ولی استفاده از عنوان مرکز چند تخصصی یا تبلیغ بعنوان کلینیک درد منوط به کسب مجوزهای قانونی براساس این آئین نامه می باشد.

ماده ۳:

درمانگاه چند تخصصی درد که در این آئین نامه به اختصار ، درمانگاه ذکر می شود به مرکزی اطلاق می گردد که طبق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت انجام خدمات به بیماران دارای دردهای مزمن و حاد، بعد از اخذ پروانه های قانونی دایر می شود.

ماده ۴:

پروانه های تاسیس و مسئول فنی پروانه های قانونی می باشند که از طریق حوزه معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پس از تصویب کمیسیون قانونی تشخیص امور پزشکی موضوع ماده ۲۰ مربوط به مقررات امور پزشکی ، دارویی ، مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ و اصلاحیه سال ۱۳۶۷ آن جهت فعالیت درمانگاه صادر خواهد شد.

تبصره: به هر متقاضی واجد شرایط و صلاحیت موضوع آئین نامه فقط پروانه تاسیس یک درمانگاه تعلق خواهد گرفت.

ماده ۵:

پروانه تاسیس بنام اشخاص حقیقی و حقوقی و موسسات خیریه و تعاونی های خدمات بهداشتی درمانی صادر خواهد شد.

تبصره ۱:

موسس در صورت احراز شرایط می تواند یکی از پزشکان ذکر شده در ماده ۲ آئین نامه باشد. در هر صورت پس از تاسیس ادامه کار و بهره برداری از درمانگاه منوط به حضور ثابت متخصص روانپزشکی و یکی از چهار تخصص بیهوشی ، طب فیزیکی و توانبخشی ، جراح مغز و اعصاب و داخلی مغز و اعصاب می باشد.

تبصره ۲:

افراد حقیقی متقاضی تاسیس می بایست حداقل دارای مدرک دکترای پزشکی عمومی (MD) باشند.

تبصره ۳:

افراد حقوقی ، موسسات خیریه ، شرکتهای تعاونی خدمات بهداشتی و درمانی متقاضی تاسیس درمانگاه می بایست حداقل یک نفر دارای مدرک تحصیلی پزشکی عمومی (MD) و یا ترجیحا" دارای یکی از تخصصهای ذکر شده در ماده ۲ را معرفی نمایند.

ماده ۶: (شرایط مسئول فنی)

۱-۶- دارا بودن مدرک دکترای تخصصی در یکی از ۵ رشته بیهوشی و یا روانپزشکی و یا جراحی مغز و اعصاب و یا طب فیزیکی و توانبخشی و یا داخلی مغز و اعصاب

۲-۶: دارا بودن پروانه مطب تخصصی معتبر در شهر مورد تقاضا

۳-۶: در صورت اشتغال رسمی : ارائه برگ عدم سوء پیشینه پزشکی به همراه تصویر آخرین حکم

حقوقی

۴-۶: در صورت اشتغال آزاد: ارائه برگ عدم سوء پیشینه پزشکی به همراه برگ عدم سوء پیشینه

کیفری

تبصره ۱:

تمامی متخصصین ذکر شده در ماده ۲ این آئین نامه می توانند بعنوان مشاور یا همکار ثابت با این درمانگاه همکاری نمایند.

تبصره ۲:

فارغ التحصیلان رشته های طب مکمل (Alternative Medicine) که مدرک آنها به تائید مراجع ذیصلاح وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد در صورتیکه دارای مدرک دکترای پزشکی یا دندانپزشکی باشند مجاز به ارائه خدمات درمانی خواهند بود و در غیراینصورت تحت نظر پزشک و با مسئولیت فنی، مجاز به ارائه خدمت می باشند.

تبصره ۳:

مدارک تحصیلی فارغ التحصیلان خارج از کشوری بایست به تائید اداره کل دانش آموختگان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

ماده ۷: خدمات ارائه شده در درمانگاه شامل موارد ذیل می باشد:

۷-۱: انجام معاینات بالینی و درمان دارویی، فیزیکی و یا روانپزشکی بیماران منحصراً" توسط تخصصهای مربوطه (با توجه به حیطه تخصصی).

۷-۲: انجام آزمایشات تشخیصی توسط متخصصین مربوطه:

۷-۳: الف- بلوکهای عصبی و درمانی

ب- انجام الکتروآنسفالوگرافی

ج- تخریب عصبی با مواد نورولیتیک در بیماریهای غیرقابل علاج (سرطان و...)

د- تحریک الکتریکی از طریق جلدی (TENS)

ت- طب سوزنی (به شرط داشتن گواهی طی دوره آموزشی که به تائید معاونت آموزشی وزارت بهداشت رسیده باشد).

ث- درمان با داروهای خوراکی، تزریق موضعی یا داخل نخاعی، تزریق داخل مفصل یا تاندون با استفاده از داروهای ضد درد و یا سایر داروهای مجاز توسط متخصصین مربوطه

ج- درمان عوارض ترک اعتیاد در صورت وجود وابستگی به دارو

ح- انجام آزمونهای روانشناختی و بررسی اختلالات مربوط به آن توسط متخصصین ذیربط

خ- انجام امور فیزیوتراپی و توانبخشی در صورت وجود مسئول فنی واجد شرایط ضوابط و دستورالعمل ایجاد بخشهای فیزیوتراپی

ک- انجام خدمات مشاوره ای انفرادی یا جمعی برای بیماران مرکز با استفاده از متخصصین رشته های ذیربط

گ- تشخیص و درمان بیماریهای مانند : کمردرد مزمن ، کوزآژی، دیستروفی رفلکس سمپاتیک ، نورآژیایی بین دنده ای متعاقب توراکوتومی با شکستگی دنده ای با اختلال حسی کوزآژیایی بعد از هر پس ، درد فاسیای عضلانی ، درد فانتوم، درد نوروپاتی محیطی ، فیبروز ناشی از رادیو تراپی و زونا همچنین کلیه دردهای مزمن

ل- انجام خدمات مشاوره الکترودیآگنوزیس به شرط رعایت ضوابط مربوطه

ماده ۸: (وظایف مسئول فنی)

۸-۱- سرپرستی کلیه امور فنی و مسئولیت رعایت موازین قانونی

۸-۲- نظارت بر انتخاب و بکارگیری نیروی انسانی واجد شرایط و صلاحیت براساس ضوابط مورد قبول وزارت بهداشت برای اینگونه موسسات و نظارت بر عملکرد آنها

۸-۳- رسیدگی به شکایات فنی بیماران و پاسخگویی به آنان و مراجع ذیصلاح در این خصوص

۸-۴- نظارت بر حفظ شئون پزشکی و آئین نامه انطباق امور پزشکی موازین شرع مقدس و دستورالعمل های مربوطه

۸-۵- جلوگیری از اقدامات پزشکی غیرمجاز و خارج از وظایف درمانگاه

۸-۶- ارائه ماهانه آمار فعالیت در درمانگاه به تفکیک نوع خدمات به دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه

۸-۷- نظارت بر پذیرش بیماران تحت پوشش بیمه های درمانی طبق ضوابط مربوطه

۸-۹- نظارت و رعایت تعرفه های مصوب وزارت بهداشت و ارائه صورتحساب به بیمار

۸-۱۰- مسئول فنی موظف است صورت اسامی پزشکان و پیراپزشکان شاغل و ساعات کار آنها را به دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه اعلام نمایند. بدیهی است اشتغال پزشکان فاقد پروانه مطب معتبر در درمانگاه غیرقانونی است.

ماده ۹: حداقل نیروهای فنی مورد نیاز:

الف- یک نفر متخصص روانپزشکی و دو نفر از مجموع تخصصهای بیهوشی، جراحی مغز و اعصاب،

طب فیزیکی و توابعی و داخلی مغز و اعصاب

ب- یک نفر پزشک عمومی

ج- پرستار حداقل دو نفر

تبصره- در صورت استفاده درمانگاه از مشاوره و یا حضور ثابت تخصصهای دیگر می بایست شرایط

فیزیکی و فنی بهره برداری مطابق با آئین نامه تاسیس و بهره برداری بخشهای ذیربط باشد.

ماده ۱۰- معیار ساختمانی درمانگاه

حداقل مساحت زمین برای احداث درمانگاه ضوابط آئین نامه تاسیس درمانگاههای عمومی و

اصلاحیه آن به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

تبصره:

در صورت وجود بخشهای دیگر رعایت شرایط مربوط به تاسیس و بهره برداری از آنها ضروری

است.

ماده ۱۱: وسائل و تجهیزات:

۱-۱۱- وسائل عمومی مطبها

۱۱-۲- تجهیزات مورد نیاز بلوکهای عصبی و تزریقات داخل

۱۱-۳- تجهیزات لازم و مربوط به یک اتاق عمل سرپایی جهت انجام تستهای تشخیص و تهاجمی

ذکر شده در ماده ۷ آئین نامه

۱۱-۴- وسائل مربوط به بخش بستری (زیر ۲۴ ساعت) و تحت نظر بیمار

۱۱-۵- تجهیزات لازم و مربوط برای متخصصین ثابت یا مشاور و همکار با درمانگاه

ماده ۱۲:

نظارت و ارزشیابی کلیه خدمات ارائه شده در درمانگاه در سراسر کشور بر عهده معاونت درمان

دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوط به هر استان خواهد بود

ماده ۱۳:

نصب اصل پروانه تاسیس و مسئول فنی در درمانگاه و در معرض دید الزامی است

ماده ۱۴:

محل ساختمان و تجهیزات درمانگاه می بایست قبل از صدور پروانه های قانونی توسط کارشناسان ذیربط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی هر استان مورد ارزشیابی و تأیید قرار گیرد.

ماده ۱۵:

پس از کسب موافقت اصولی از وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی حداکثر ظرف مدت یکسال موسس باید درمانگاه را جهت پذیرش و ارائه خدمات آماده و قبل از شروع بکار مراتب را جهت بازدید و تأیید نهایی به دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه کتبا "اعلام نماید.

تبصره:

در صورت عدم آمادگی در ارائه خدمات در مدت فوق متقاضی باید مجوز لازم را برای تمدید اخذ نماید در غیر اینصورت موافقت اصولی صادره براساس مفاد قرارداد تنظیمی لغو خواهد شد.

ماده ۱۶:

مسئول فنی می تواند در صورت غیبت به مدت کمتر از ۳ ماه یکنفر جانشین را بطور موقت انتخاب و کتبا "از طریق دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه معرفی نماید.

تبصره:

در صورتی که غیبت مسئول فنی بیش از سه ماه بطول انجامد پروانه مسئول فنی از طریق موافقت کمیسیون قانونی ماده ۲۰ لغو خواهد گردید.

ماده ۱۷:

یک مسئول فنی نمی تواند مسئولیت فنی بیش از یک درمانگاه تخصصی را در یک شیفت کاری تقبل نماید و حضور مسئول فنی و یا جانشین واجد شرایط وی در درمانگاه مطابق ماده ۱۳ این آئین نامه در ساعات کاری ضروری است.

ماده ۱۸:

تغییرات نام و محل درمانگاه باید با هماهنگی دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه و با موافقت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی باشد.

ماده ۱۹:

در صورتی که موسس یا موسسین به دلایل موجهی قصد تعطیل و انحلال مرکز را داشته باشند. مراتب را باید با ذکر دلایل و مستندات لازم حداقل سه ماه قبل از اقدام به دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گزارش نمایند.

تبصره:

دانشگاه ها/دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند بر کار کلیه درمانگاهها و تخصصهای مربوطه نظارت مستمر داشته و سالانه گزارشات مربوطه را به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ارائه نمایند.

ماده ۲۰:

تشکیل پرونده شامل: ضبط مشخصات کامل بیمار-نام پزشک-مراحل سیر بیماری-نتایج آزمایشات پاراکلینیکی و نتیجه ارزیابی های دوره ای جهت هریک از بیماران می بایست بایگانی و نگهداری شود.

تبصره:

ارائه گزارش عملکرد و آمار و اطلاعات لازم به دانشگاه ها/دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی جزء وظایف درمانگاه می باشد.

ماده ۲۱:

باستناد ماده ۵ مربوطه به امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی ، درمانگاه حق انتشار آگهی تبلیغاتی که موجب گمراهی بیمار یا مراجعین بوده و یا به تشخیص وزارت متبوع برخلاف شئون پزشکی یا عفت عمومی می باشد، نداشته و استفاده از عناوین مجعول و خلاف حقیقت بر روی تابلو و سرنسخه جرم محسوب و با متخلفین برابر مقررات قانونی رفتار خواهد شد.

ماده ۲۲:

تابلو درمانگاه باید ساده و حداکثر دو برابر تابلو مطب پزشکان با ذکر نوع تخصص درمانگاه و بدون ذکر نام پزشکان شاغل در درمانگاه باشد.

ماده ۲۳:

نصب اتیکت که نشاندهنده مشخصات کارکنان باشد بر روی سینه الزامی است.

ماده ۲۴:

در صورتی که موسس یا موسسین درمانگاه فوق از ضوابط و مقررات و وظایف موضوع این آئین نامه تخطی نمایند به نحو زیر اقدام خواهد شد.

۲۴-۱: تذکر شفاهی با قید موضوع در صورتجلسه بازرسی محل توسط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه

۲۴-۲- اخطار کتبی توسط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ذیربط

۲۴-۳- لغو پروانه تاسیس و تعطیل درمانگاه به مدت ۱ تا ۳ ماه به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم

پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه و تصویب کمیسیون قانونی موضوع ماده ۲۰

۲۴-۴- لغو پروانه تاسیس و تعطیل درمانگاه به مدت ۳ ماه تا ۱ سال به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده

علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه و تصویب کمیسیون قانونی موضوع ماده ۲۰

۲۴-۵- لغو دائم پروانه تاسیس درمانگاه به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات

بهداشتی درمانی مربوطه و تصویب کمیسیون قانونی ماده ۲۰ و در صورت لزوم اعلام آن به مراجع

قضایی

این آئین نامه در ۲۴ ماده و ۱۴ تبصره در تاریخ ۷۹/۵/۳ به تصویب رسید.